

Kloosterkerk

31 december 2024 - Avondgebed

2 Kron. 36,22-23 Mat. 28,16-20 – ds. Fulco Timmers

Deze dienst is terug te zien en te beluisteren via <https://www.youtube.com/watch?v=9HszXPvxkNc>

Inleiding bij de lezingen

Bij het einde van het jaar zullen we straks twee ‘eindes’ lezen: het eind van het Evangelie van Matteüs en het einde van de Hebreeuwse Bijbel. Ofwel: wat wij christenen het Oudere Testament noemen, maar dan ingedeeld zoals in het Jodendom gebruikelijk. Die indeling volgend, eindigt de Hebreeuwse Bijbel op een totaal andere plek dan de christelijke Bijbel.

In christelijke Bijbels eindigt het Oudere Testament met de profeten. Van oudsher horen christenen bij de profeten de aankondiging van de komst van Jezus Christus. Zo loopt in de christelijke Bijbel die aankondiging direct door naar de vervulling van die aankondiging. De komst van Christus waarover de Evangeliën vertellen.

De Hebreeuwse Bijbel eindigt met de Kronieken boeken. De Kronieken vertellen over de opkomst en ondergang van het koninkrijk van David. Na het koningschap van David en Salomo valt het rijk uiteen in twee delen: Israël en Juda. Vervolgens wordt eerst Israël door het Babylonische rijk verwoest, en daarna Juda. De Kronieken boeken eindigen met de verwoesting van Jeruzalem, onder koning Sedekia. Ook Gods tempel wordt verwoest. Geen vrolijk einde, geen hoopvol vooruitzicht – is dat ook een beetje waar we nu aan het eind van het jaar staan?

Maar, de laatste woorden die zullen klinken zijn deze:

‘Dit zegt Cyrus, de koning van Perzië: “Alle koninkrijken van de aarde heeft de HEER, de God van de hemel, mij gegeven. Hij heeft mij opgedragen om voor Hem een tempel te bouwen in Jeruzalem, een stad in Juda. Laten al degenen onder u die tot zijn volk behoren, zich verzekerd weten van de hulp van de HEER, hun God, en daarheen gaan.” (2 Kron. 36:23)

Niet de verwoesting – in dit geval van de tempel – heeft het laatste woord, maar de hoop op herstel. Dat is wat mij betreft een belangrijk perspectief om mee te nemen het nieuwe jaar in.

En wat doen we in de tussentijd, terwijl we wachten op dat herstel? In de wisselingen van jaar naar jaar. Is het “stil maar, wacht maar, alles wordt nieuw”?

Dat is niet wat Cyrus zegt, en het is ook niet wat Jezus zegt in zijn afscheidswaarden aan zijn leerlingen. Cyrus zegt: “Laten al degenen onder u die tot zijn volk behoren, zich verzekerd weten van de hulp van de HEER, hun God, en daarheen gaan.” De tempel is nog niet hersteld, en tóch mogen mensen zich verzekerd weten van Gods hulp. En Jezus zegt – zo zullen we straks horen: “Ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van deze wereld.”

Jezus neemt afscheid van zijn leerlingen, de voltooiing van de wereld is ook het moment van zijn wederkomst (Mt. 24:3). En tegelijkertijd is Hij er al. Hoe zit dat? Hoe kan dat?

Joden en christenen kunnen elkaar, denk ik, vinden in een vergelijkbaar inzicht. Voor beide is er op deze aarde geen tastbaar symbool meer van Gods aanwezigheid, geen tempel, geen Jezus. De conclusie die daar altijd aan verbonden is geweest is dat deze God dan ook niet meer aanwezig is op deze aarde.

In het Jodendom komt een ander besef op, en christenen zijn in dat besef gaan delen. Voor veel Joden is de concrete tempel - met zijn offercultus om goddelijke bescherming af te dwingen - niet meer van belang. Veel belangrijker is het geheel van de Torah, de ge- en verboden van Gods Wet, die zich concentreren in de Tien Woorden. Die Torah is voor iedereen toegankelijk, waar ze ook op de wereld zijn. En in die Torah laat God zich vinden. Waar de Torah geleerd én gedaan wordt, daar is God. Niet om goddelijke bescherming af te geven, maar omdat daar opbloeit waar God voor staat, wat Hij aan goeds in deze Schepping gelegd heeft.

Zoals gezongen wordt in een christelijk lied uit Taizé: “ubi caritas et amor, Deus ibi est” “waar medeleven en liefde zijn, daar is God.”

Precies dat besef klinkt door in de woorden waarmee Jezus aan het eind van het Matteüs-evangelie afscheid neemt van zijn leerlingen: “Ga dus op weg en maak alle volken tot mijn leerlingen, door hen te dopen in de Naam van de Vader en de Zoon en de heilige Geest, en hun te leren dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb. En houdt dit voor ogen: ik ben met jullie, alle dagen, tot aan de voltooiing van de wereld.”

Ja, er is het uitzicht op een totaal herstel. Dat uitzicht van hoop mag onze blik op de toekomst al kleuren, ook al zien we donkere wolken zich samepakken. Maar tot die tijd mogen we ook al op Weg zijn, en God-met-ons - Emanuel weten. Terwijl we de Weg van zijn geboden gaan, de Weg gaan van wat onze Heer Jezus Christus ons geleerd en voorgedaan heeft. In gebed gaan we die Weg, zeker ook op de momenten dat de Weg ons zwaar valt en moeilijk is.

Lezingen: 2 Kronieken 36:22-23, Matteüs 28:16-20

Gebeden: Avondgebed, stil gebed, Gebed des Heren

Wij zijn vanavond bijeen hier in uw huis. We staan op de drempel; op de overgang van het oude naar het nieuwe jaar. Op die drempel komen we bij U. We kijken terug op het jaar dat achter ons ligt. Een veelbewogen jaar dat achter ons ligt. We denken aan de hoogtepunten en we denken aan de diepe dalen waar we doorheen trokken. We komen bij U, Heer, deze avond, omdat we erop vertrouwen dat U met ons meegaat. Dat U de hoogtepunten van ons leven met ons meeviart, en dat U bij ons in de diepe dalen.

Wij bidden U, wilt U de herinneringen aan dat waar we spijt van hebben, de teleurstellingen van het jaar dat achter ons ligt, dat wat ons verdriet gebracht heeft – wilt U die herinneringen verzachten. En wilt U de herinneringen aan dat wat ons vreugde heeft mogen geven versterken en ons helpen bewaren.

Wij bidden U voor uw wereld, aan het eind van dit jaar en op de drempel van het nieuwe jaar. Dat U uw schepping vasthoudt, beschermt tegen de vraatzucht van onze begeertes. Dat U ons wijsheid schenkt in het omgaan met uw Schepping.

Wij bidden U voor uw mensheid. Voor die plaatsen waar de oorlog maar doorwoedt en dag na dag, uur na uur slachtoffers blijft maken. Wij denken aan de verschrikkelijke omstandigheden en de ontmenselijkende verwoesting die aangericht wordt in Gaza. Wij denken aan de oorlog in Oekraïne, in Soedan. Wij denken aan wie leven in angst in Israël, met lede ogen en wanhoop soms aanzien wat hun regering aanricht, vrezen voor de levens van dierbaren – gegijzeld of in dienstplicht. Wij denken aan wie vrede zoeken – aan welke kant van het conflict ze zich ook bevinden.

Wij willen U bidden voor mensen met zware verantwoordelijkheden. Voor onze regering en ons koningshuis. Wilt U hen leiden en de blik gericht houden op het visioen dat U voor uw wereld en mensen heeft. De droom die U voor ons droomt. En wilt U ons helpen om in de keuzes die wij in het leven maken ons te richten naar dat Visioen, uw Koninkrijk.

Heer, wij willen U bidden voor wanneer de toekomst eruit ziet als een hoge berg met dreigende wolken. Voor wie 2024 een jaar is geweest getekend door verdriet. Voor hen die opzien tegen een nieuw jaar. Wilt U kracht geven, om uw weg te blijven volgen. Wilt U de soms kleine paadjes laten zien die door de bergen voeren. Wilt U ons vertrouwen geven dat de toekomst in uw handen geborgen is, wat zij ook brengen moge. Wilt U ons nabij zijn, als we bang zijn.

Wilt U zo over ons waken, over ons gaan en ons komen. En wilt U waken over uw wereld, de schepping van uw handen en over uw mensheid en al wat leeft. Deze avond, deze nacht; de dag van morgen en alle dagen.

Wanneer u vaker inspiratie ontleent aan de preken en gebeden die klinken in de Kloosterkerk, stellen wij u voor om een gift over te maken op NL 29 INGB 0000 0585 71 ten name van Stichting Kloosterkerk.

U steunt ons werk ermee!